

החברותא

בס"ד ראש השנה תשפ"ו

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס' 769

פנינים יקרים לראש השנה ועשיית

הקב"ה רצה לזכות את ישראל עם סגולתו נתן לנו מועדי ה' מקראי קודש אשר בהם משפיע שפע קדושה ומאיר אורו בראש השנה וימים נוראים אור הפחד והיראה, וזהו הטעם שאין לך אדם מישראל שלא יהא מרגיש יראה ופחד כל אחד לפי בחינתו ולפי הכנתו שעשה מקודם ולפי פתיחת עיניו, יש ירא יראת העונש ואימת המות ויש ירא יראת הרוממות, ויש יראה מועטת ויש יראה גדולה ויש יותר ויותר, ולפי השפע והארה שמקבל בראש השנה כך נמשך עליו ונשאר הרושם לכל השנה. (פלא יועץ)

ביום ראש השנה דין הקב"ה את כל באי העולם כל יחיד ויחיד בפני עצמו במשפט זה נידון האדם על כל מפעליו, אין שכחה לפני שופט כל הארץ הכל גלוי וידוע לפניו, או אז נפתחים בשמים שלשה ספרים של צדיקים בינוניים ורשעים ומודדים בשמים את מאזן הזכויות של כל אחד ואחד ולפי רוב זכויותיו יקבע גורלו של האדם לשנה הקרובה.

חסד עשה אתנו בורא עולם שגילה לנו את זמנו של יום הדין, אומות העולם אינם יודעים מאומה על היום הזה ובשבילים הוא כאחד מימות השנה הרגילים, אבל אנחנו עם ישראל שבחר בנו ה' מכל האומות ריחם עלינו וגילה לנו לטובתנו את משמעות של היום כדי שנתבונן ולבא ליום הדין מוכנים. (ר"ה בהלכה ובאגדה)

יום הדין הוא יום המשפט לכאורה ביום דין חיים במתח ממעטים באכילה ובוכים והנה בדרך משל, אחד הנדונים מקבל את הדין בשלוח ובשמחה היתכן? והוא כי המשפט הנערך ביום ראש השנה איננו משפט שרירותי, אנו עומדים למשפט בפני מלך מלכי המלכים הקב"ה האוהב אותנו אהבה עזה ואם הוא יראה שאנו מתחרטים על מעשינו הרעים ומקבלים עלינו עול מלכות שמים הרי הוא גוזר עלינו גזירות טובות, ואם כן "אנו שופטים את עצמנו", במעשינו אנו קובעים לעצמנו את הדין ומתוך כך אנו יכולים לראש השנה שמחים ורגועים, זאת אומרת שהאדם בהכרת החטא ובחרטה גמורה אנו מהפכים את הדין לרחמים ולחסדים גמורים הרי שדייקא בהכרת השפלות נכון בעו"ה.

יום ראש השנה מכונה "יום תרועה" - על שם מצות היום, ובכל זאת נמצאים עשרה ענינים לתקיעת שופר ביום הזה, מתוכם * המלכת השם: בתקיעת השופר אנו מבטאים את המלכת השם כמו שנאמר (תהלים צה) בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'. * להזכיר עקדת יצחק, ביום זה רוצים להזכיר לפני ה' זכות האבות הקדושים בהיותם מוכנים במסירות נפש לקיים רצון הבורא כמש"כ עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה... * לעורר את הלב לתשובה וחרדת הדין כמו שנאמר "אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו (עמוס ג) * זכירת מעמד הר סיני כמ"ש קול שופר חזק מאד * להזכירנו דברי הנביאים שנמשלו לתקיעת שופר * להזכיר קבוץ נדחי ישראל ולהתאסף אל השי"ת וביום ההוא יתקע שופר גדול. (רבינו סעדיה גאון)

עוד רמז יש בתקיעת שופר כלומר עורו ישנים משנתכם וגרדמים הקיצו מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה וזכרו בוראכם אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן ושוגים כל שנתם בהבל וריק אשר לא יועיל ולא יציל וכו'.

שופר שפרו מעשיכם אמר הקב"ה אם שיפרתם מעשיכם לפני הרי אני נעשה לכם כשופר הזה מה שופר הזה מכנים בוז ומוציא בוז אף אני עומד מכסא דין ויושב על כסא רחמים ומתמלא עליכם רחמים ומרחם אתכם והופך לכם ממידת הדין למידת הרחמים. (מד"ר ויקרא כט)

השופר זועק קומו תתעוררו כי באמת אחת הבעיות הקשות ביותר של האדם היא שקיעה במרוץ החיים השוטף המונע התבוננות ועל זה בא קול השופר ומזכיר לנו שפרו מעשיכם תתעוררו לשפשף במעשיהם ולשוב אל ה'.

(ר"ה בהלכה ובאגדה)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

לכבוד... ט"ז טבת תשמ"א

למעלה, כדי להיטיב עמנו הטבה השלימה, ונוכה לכל ההבטחות הנצחיות מצד זכות, בדין, ולא מצד לחם חסד שהם נהמא דכיסופא.

ומה טוב לו לאדם שישים אל ליבו כל הימים על אפשרויות הזמן שנקצב לו כדי להשפיע עליו אחרית טובה, והחכם עיניו בראשו, ודי לחכימא ברמיזא.

ואתם כולכם חרותים על לוח לבי להזכירכם לטובה יחד עם תפילות החברים אצל המקומות הקדושים והשי"ת יקשיב לתפילותינו ויחיש פדות וישע לעמו ישראל בכלל ובפרט במהרה דידן, אכ"ר.

ויסוד התפילה היא ההכנעה, וזאת היא האיתערותא דלתתא שכוספין אותה כל-כך

[תרגום א"י'ע]

לכבוד... ח"י טבת תשמ"א

היא הכנעה מלאה לפני הקב"ה, ולראות את הסיבות בכל דבר, ולא ליפול בטעות של "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה". דהיינו שלא יחשוב שהכח שלו הביא לו את העשירות, אלא רק רחמי ה' עליו כדי שיוכל לעשות את רצון השי"ת מתוך הרחבת הדעת.

אנו כאן ממשיכים להתפלל עבור הנכדה היקרה שלך תח"י, ואני חותם את מכתבי בתקוה גדולה לשמוע מכם תמיד בשורות טובות.

הדרך היא דרך של תפילה ובקשת הרחמים, יחד עם אמונה שלימה שהקב"ה בכבודו ובעצמו עומד נגדכם ומקשיב לתפילות שלכם היוצאות ממעמקי הלב.

ויסוד התפילה הוא - לא להתיאש בשום אופן. מכיון שאת הכח של תפילה מסר הקב"ה לידי האדם, שהוא יוכל לפנות אליו מתי שהוא רק רוצה, והקב"ה משתוקק לתפילות הצדיקים וממלא את בקשתם ברחמים רבים.

חכמינו הקדושים לימדו אותנו שעיקר התפילה

[תרגום א"י'ע]

לכבוד... ח"י טבת תשמ"א

הנפש, והעבודה של האנוש בעולם הזה שבכח הבחירה שיש לו לא ישמע אל הטבע שלו, על ידי שיתעקש לרצות לראות את הסיבה שאינה מאפשרת לו להוציא לפועל את הרצונות שלו.

וכך גם אצלך, בעומק לבך ובעומק מחשבתך יודעת את אל נכון שאין מה לחשוך ח"ו את

אני מבין את כאבייך, את היסורים שהמחשבות גורמות לך ולא נותנים לך מנוח, הבעל וכל המשפחה סובלים כ"כ הרבה, נוסף על הסבל האישי הגדול שלך.

ובאמת זוהי מלחמת החיים שלך. כי לכל אדם יש את הטבע והתכונות שלו שלוחצים לו על

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

עלינו כל היום.

אנו יודעים בבירור שבעלך אינו אשם בכלום. כל המחשבות והדאגות והמלחמות שלך ניתנו לך רק כדי שיהיה לך התקשרות לבורא יתי באמצעות תפילה ותחנונים, ובשביל שתתאזרי באמונה ובטחון ותקוה לה'. ואז אף אחד לא יוכל להכאיב ולהזיק לך חלילה, שהרי את נעשית מקורב למלכות, ואף אחד לא יכול לנגוע בך. מקרב לב ונפש אני מברך אותך שיהיה לך בריאות טובה וברכה והצלחה בכל מעשי ידיכם, ואת יחד עם בעלך תזכו לרוות נחת ואושר, ולשלום בית אמיתי בהשראת הנפש והשראת השכינה, פרנסה בניקל, ולחנך את הילדים לתורה ולחופה ולמעשים טובים, אמן.

בעלך החשוב, שהוא איש המעלה ומוסר את נפשו בשביל לפרנס בכבוד את הצאצאים שלכם. אלא שהיצה"ר אינו מפרגן לכם, שכזו משפחה גדולה בלי עין הרע תחיה מתוך שלווה הנפש והשראת השכינה.

אבל אנו לא צריכים להיות טפשים ולהכניס אותו בכבוד לתוך המחשבות שלנו ואל הבית. אם היינו מתארים לעצמנו שגולן רוצח עומד בפתח, כמה היינו נאבקים עמו על החיים שלנו ועל חיי ילדינו. ככה בדיוק צריכים אנו להאבק עם גדול השונאים של חיינו, ובשום אופן לא להרשות לו להיכנס לתוך מחשבותינו. וכאשר נרצה באמת שהוא לא יכנס - יש לנו סיוע מהשי"ת, והוא מראה לנו בבירור את חסדו

לכבוד...

קבלתי וקראתי כל מכתביך, לרבות זה האחרון שבו אתה מודיעני על עשיית הניתוח אצל בנך שיחי'. והשי"ת ישלח לו עזרו מקודש וירפאהו רפואה שלימה, ויהי טוב רואי, עם עינין שפירין למחויי טב באורייתא תדירא, מתוך רוב נחת והרחבת הדעת, אמן כן יהי רצון.

ואקוה שאתה מתחזק והולך בענין העבודה המוטלת עלינו, להכיר ולידע "כי ממך הכל ומידך נתנו לך" (דהיי"א כט, יד).

והנה השי"ת זיכה אותך להיות עוסק במלאכת ה' ללמד תורה לבני ישראל, והם הבל פיהם של התינוקות של בית רבן, והם אבן השתיה של העולם, כמו שנאמר "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז" (תהלים ח, ג). וההבל הזה אין לו אפילו תמונת אותיות, ולא שייך אצלם התפארות כל שהיא משום שזה הבל גרידא, ודייקא על ההבל הזה העולם עומד (שבת קט:). ללמדנו, שכל מאוויינו וחפצנו צריכים להיות להגיע למדרגת הַאֵין.

ח"י טבת תשמ"א

לברר בירור אחר בירור שאין לנו מעצמנו שום אחיזה, ואנא היינו באים לולא ה' עזרתה לנו ושולח לנו תמיד את הסיבה המונעתנו מלעבור רצונו יתברך, כדי להיטיב לנו באחריתנו. כי הוא טוב ומיטיב לכל, ומעלה הדבר עלינו כאלינו מעצמנו עמדנו בשעת הנסיון.

וזו היא מדרגת הצדיקים, שהוסיפו אהבה על אהבתם ויראה על יראתם, בבחינת "אשרי אדם מפחד תמיד" (משלי כח, יד). פחדם היה פחד נורא ואיום פן יבולע להם ולא יראו את הסיבה ונסתכנו. ואף פעם לא האמינו בעצמם, אלא בחרו להיות מעוררים את השחר עליהם.

והקב"ה יעזור לך שתזכה לעשות מלאכתך אמונה, לשביעות רצונם של ההורים, ויהיה לך הצלחה להאיר בתינוקות אלה שאין להם חטא מיסודות ודרכי האמונה הפשוטה, שזהו השורש של גאולתנו השלימה שתהיה במהרה דידן, אכי"ר.

המשך פצוצים יקרים

יש התולים את במחונם בתקיעת השופר שהיא תשובה את הדין מעלינו ויכפר בעדנו אך חכמים מלמדים אותנו כי אין די בשופר לבד, השופר בא להזכיר לנו משהו, ורק בהתבוננות ראויה יבין מה אמור באמת השופר להזכיר ולעורר.

מצות היום להתעורר מאד בהרהורי תשובה ובפרט בשעת התקיעות שאז מלך יושב על כסא דין ואפילו מלאכי מרום יאחזמו רעד ועתה עת רצון חזק ונתחזק להכניע לבנו ולשוב בתשובה שלימה כי שערי תשובה היום הם פתוחים כי אין קול השופר פועל למעלה אם לא שעולה קול בהתעוררות הלב בתשובה, ואם לאו הרי הוא כנגן המנגן, והתעוררות תשובה מעט ביום הדין הוא כנגד טורח גדול בזמן אחר. (פלא יועץ) ... המלך דאג שהאסירים אהבי המלך יחתרו עבורם ויברחו, התוכנית הצליחה אך המלך התפלא היתכן החתירה פתוחה למה לא ברחת ??? ענש תענש, כך בגלל שאין מורא ממשפט המלך...

(עשי"ת בהלכה ובאגדה)

כבר למדנו שכראש השנה נפתחים בשמים לצדיקים לרשעים ולכינוניים... כל אדם צריך לראות את עצמו כבינוני אפילו מי שזכה להיות צדיק מ"מ צריך לראות עצמו כבינוני אפילו צדיק גדול כמו רבא שזכה לגילוי אליהו הכריז על עצמו כבינוני וכ"ש אנחנו, נמצא שבעשרת ימי תשובה כולנו במצב של תלויים ועומדים ומוטלת עלינו חובת התשובה.

בעשרת ימי תשובה לא די לעשות עוד מעשים טובים כדי להחתם בספרי הצדיקים אלא עלינו לנצל את המחירת הנפלאה החתורה לפנינו ולבקש מחילה על העבר ולשוב בתשובה, ואדם שאינו מנצל את האפשרות הזאת התיבעה ממנו היא כה גדולה עד שכל מעשה טוב שיעשה לא יחפה עליה כי מראה הוא שאינו מפקד ממשפט המלך.

רוצים אנחנו להתקרב אל המלך אך זאת לא נוכל לעשות על ידי דילוג בקפיצה זה בלתי אפשרי והקב"ה אינו בא במרוניה עם בריותיו לעשות דברים שהם אינם מסוגלים לעשות, העצה ללכת ולהתעלות אט אט. (עשי"ת בהלכה ובאגדה)

התשובה נשמע לפעמים מופשט מידי אך התורה אומרת כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאה היא לא בשמים היא ולא מעבר לים היא כי קרוב אליך הדבר מאד בפיו ובלבבך לעשותו (דברים ל). (ספורנו כלי יקר)

התשובה נעשית בשלושה מישורים במחשבה בדבור ובמעשה, במחשבה להתבונן ולערוך חשבון הנפש מה הקב"ה רוצה ממני עכשיו, מה ואיך אני יכול לתקן עכשיו, דבור להתודות ולהוציא בפה את מחשבותי בנוסף מה שרגילים לומר כחלק מהודוי בעת התפלה, טוב לשוחח עם הקב"ה על המחדלים אז הוא חסיד... במעשה זוהי התמודדות מעשית עם החלטות וקבלות ולא להבהל מהנפילות על זה אמרו חז"ל פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם. (עשי"ת בהלכה ואגדה להרב דוד שלום נקי הי"ו)

כתיבה וחימה טובה

נ.ב. החומר נלקח מספר ר"ה ועשי"ת בהלכה ואגדה להרב דוד שלום נקי הי"ו.

בחודש אלול ותשרי מתחננים במזמור לדוד ה' אורי וישעי וכו' אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש וכו' לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו שיהיה נועם ה' אלקינו בימים אלו כשיעמוד בביהמ"ד באלול ר"ה עשי"ת יוה"כ סוכות הושענא רבא שמיני עצרת שמחת תורה יהיה טועם טעם ביסוס מגן עדן בתענוג רוחני וקדושה כל אחד כפי ערך נפשו לחזות בנועם ה'.

(קנה בינה)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

